

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı yer alan sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim. 25.01.2021

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR

İzmir Milletvekili

Tarihsel süreç içinde 1699'dan 1878 yılına kadar 179 yıl Osmanlı himayesindeki Neum, 1458 ile 1808 arasında Osmanlı İmparatorluğu koruması altında kalan Dubrovnik merkezli Ragusa şehir devletine bağlıydı. Neum, 1699 Karlofça Antlaşması sonrası Ragusa tarafından Venedik saldırılarına bir tampon görevi görmesi için Osmanlı'nın Bosna Hersek eyaletinin kontrolüne devredilmişti.

Neum şehri, bir koridor olarak Hırvatistan'ı ikiye bölmektedir. Başta Dubrovnik olmak üzere Güneydeki Hırvatistan yerleşimlerine gitmek isteyenler Neum'dan geçmek zorundadır. Hırvatistan'ın AB'ye üye olmasıyla beraber bu geçişlerde kontroller sıkışmış, dolayısıyla bazı zorluklar ve engeller baş göstermiş, yoğunluk yaşanmaya başlamıştır. Özellikle yaşanan yoğunluğun önüne geçmek amacıyla Peljesac yarımadası üzerinden kuzeyde Komarna güneyde Brijesta ile bağlanarak Neum'u kısa devre yapan 2400 metrelik Peljesac köprüsü projesinin yapılması kararlaştırılmıştır. **Ancak bu köprünün inşası Bosna Hersek'in denizlere olan erişimi önünde engeller yaratacağı için Bosna Hersekli pek çok siyasi tarafından da pek de onaylanmayan ve istenmeyen bir projedir.**

Bu noktada, kültürel ve tarihi olarak güçlü bağlarımız olan Bosna Hersek'in çıkarlarını korumaya yönelik geçmişte Arnavutluk'a Yunanistan ile yaptığı deniz sınırlandırma sürecinde verdiğimiz destek gibi bir destek sunmamız ve İtalya ile Hırvatistan arasında yapılacak olan MEB anlaşmasında geçmiş deneyimlerimizi ortaya koymamız önem arz etmektedir. Bu destek bir taraftan ülkemizin, denizlerdeki gücünün artmasına, Mavi Vatan çıkarlarımızın korunmasına ve aynı zamanda da KKTC, Arnavutluk ve Bosna Hersek halklarının ve bu ülkelerdeki soydaş ve akrabalarımızın da sahipsiz olmadıklarının uluslararası topluma gösterilmesinde bir gösterge olacakken diğer taraftan da Bosna Hersek'in çıkarlarının ve

W306

denizlere erişiminin engellenmesine yönelik politikalara da engel olabilecek bir faktör olacaktır.

Bu çerçevede aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim;

1. Türkiye Cumhuriyeti Donanması Bosna Hersek'in Neum Limanı üzerinden ülkeye herhangi bir ziyareti olmuş mudur? Olduysa hangi yıllarda ve kaç kere ziyaret etmiştir?
2. Bu ziyaretler esnasında Hırvatistan makamlarından herhangi bir uyarı, nota gelmiş midir? Geldiyse bu uyarı ve notalara ne yanıt verilmiştir?
3. Hırvatistan ile ülkemiz arasındaki tarihi, kültürel ve kardeşlik ilişkilerimizin güçlendirilmesi arzumuzdur. Ancak, Hırvatistan'ın tamamlamaya çalıştığı Pelsejac Köprüsü nedeniyle Bosna Hersek'in zarar görecektir olan ekonomik, siyasi ve askeri deniz çıkarları konusunda iki ülke arasında herhangi bir görüşme yapılmış mıdır? Ya da yapılması planlanmakta mıdır?
4. Kültürel ve tarihi olarak güçlü bağlarımız ve soydaşlık temelli toplumsal ilişkilerimiz olan Bosna Hersek'in deniz çıkarlarının korunması için Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak gerek bölge ülkeleri gerek bölge uluslararası anlaşmalar ve birlikler ve gerekse de AB nezdinde yapılması planlanan görüşmeler var mıdır?